

СТАНОВИЩЕ

за научната продукция на единствения участник в конкурса за „доцент“, обявен от гл. ас. д-р Александър Михайлов Сивилов, обявен в ДВ, № 103, 27. 12. 2016 г. от проф. д-р Искра Баева, преподавателка по съвременна история в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

Информация за конкурса:

Конкурсът за академичната длъжност „доцент“ е обявен от Катедра „Нова и съвременна история“ към Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ в „Държавен вестник“ № 103, 27 декември 2016 г. Спазени са предвидените законови срокове и процедурни изисквания. Единствен участник в конкурса е гл. ас. д-р Александър Михайлов Сивилов, преподавател в същата катедра.

Информация за кандидата:

Александър Сивилов е завършил средното си образование през 1998 г. в 73 СОУ „Вл. Граматик“ с разширено изучаване на английски език, след което е записал бакалавърската програма по история на Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и я е завършил през 2002 г. Обучението си е продължил в същия факултет в магистърската програма „Съвременна история на Русия и СССР“, при което е подготвил и защитил магистърска работа на тема „М. Горбачов и Н. Рижков – две гледни точки за Преустройството“ през 2003 г. под мое ръководство. След което печели докторантски конкурс по съвременна история и под ръководството на проф. дин Драгомир Драганов подготвя своята дисертация на тема „Преходите в Чили 1970–1993 г.“. Дисертацията е успешно защитена на 19 март 2009 г. и Сивилов получава научната степен „доктор по история“.

След завършването на докторантурата си Сивилов започва работа като политически репортер във в. „Класа“, където продължава да работи от 2008 до 2012 г.

През 2010 г. Александър Сивилов печели конкурс за асистент в Катедрата по нова и съвременна история и от този момент продължава да работи като главен асистент до ден днешен. През изминалите години от постъпването му на работа в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ той осъществява няколко специализации: през септември 2012 г. в катедрата по Съвременна обща история на

Исторически факултет на Московския държавен университет „М. Ломоносов“ в Русия; от март до май 2013 г. в катедрата по политически науки на Университета Лойола в Чикаго, САЩ; през септември и октомври 2015 г. в катедрата по политически науки на Университета Мейджи, Токио, Япония. През декември 2013 г. е участвал и в дипломатически семинар „Диалог за бъдещето“, организиран от Фонда за поддържане на публичната дипломация Горчаков, Москва, Русия.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност:

Според чл. 29 на Закона за развитие на академичния състав кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ трябва да отговарят на определени условия. Гл. ас. д-р Александър Сивилев напълно изпълнява тези условия: има образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност, по която е обявен конкурсът; заема академичната длъжност „главен асистент“ от 2010 г., т.е. има стаж повече от необходимите години; участва в конкурса със самостоятелен публикуван монографичен труд „Прегръдката на мечока (СССР и Латинска Америка)“, издаден от УИ „Св. Климент Охридски“ през 2016 г., който не повтаря темата на докторската му дисертация, посветена на историята на Чили след преврата на ген. Аугусто Пиночет през 1973 г.

Хабилитационният труд на д-р Александър Сивилев съответства на предмета и обхвата на обявения конкурс. В допълнение кандидатът представя още 14 научни статии, както и съставителство и редакция на четири сборника с научни изследвания. Видно е, че научната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Александър Сивилев е посветена на широк кръг проблеми от съвременната история на Латинска Америка и на Русия, което отговаря на профила на обявения конкурс. Документацията, представена от кандидата, дава нужната информация за положителна оценка за конкурса.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата:

Александър Сивилев е започнал своята преподавателска дейност на 1 февруари 2010 г. като преподавател (главен асистент) по съвременна обща история, но основната част от преподавателската му дейност е по тази част от съвременната история, която се занимава с историята на Русия, респективно през XX в. – Съветски съюз. Освен че е водил семинарни занятия със студентите от бакалавърската степен по история на Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, гл. ас. д-р Александър Сивилев е подготвил и лекционни курсове по следните теми: „История на СССР“,

„История на Червената армия”, „Революции и диктатури в Латинска Америка”, „Индустриализация и колективизация в СССР”. Тъй като част от тях са свободно избираеми, практиката от последните години показва, че в тези курсове винаги се записват много студенти, което е косвено доказателство за интереса на студентите както към проблематиката, така и към лектора.

Гл. ас. д-р Александър Сивилов се включва в преподаването и на магистърските програми, администрирани от Катедрата по нова и съвременна история. Той е подготвил и чел следните магистърски курсове: в МП „История на Русия, Евразия и Източна Европа” – „СССР и Латинска Америка” и „Власт и музика в СССР”; в МП „История и съвременно развитие на страните от Източна Азия” – „СССР и страните от Източна Азия” и в МП „Кризис, конфликти и дипломация в световната политика, XVII–XXI в.” – „Леви радикални движения в Латинска Америка и Западния свят през Студената война”. И тези курсове, които също са свободно избираеми, са много доре посетени.

Гл. ас. д-р Александър Сивилов е част от научния колектив, организиран разкриването и реализирането на новата магистърска програма „История и съвременно развитие на страните от Източна Азия”, съвместна между Историческия факултет и Факултета за класически и нова филологии. Той е и администратор на магистърската програма „История на Русия, Евразия и Източна Европа”. През 2011 г., след създаването към Катедрата по нова и съвременна история на изследователския център VIA EURASIA, Сивилов става негов координатор, както и на създадения през 2016 г. общоуниверситетски Център за латиноамерикански изследвания.

Голямата преподавателска и организационна дейност на гл. ас. д-р Александър Сивилов, смелостта му да подготвя лекционни курсове по широка проблематика, както и положителното студентско мнение за преподаването му в бакалавърската и магистърските програми, с което съм запозната, ми дават основание високо да оценя неговата преподавателска дейност.

Мнение за представените научни трудове на кандидата:

За участие в конкурса гл. ас. д-р Александър Сивилов е представил публикуван хабилитационен труд и 14 научни статии, чиято проблематика е различна от дисертацията му и са публикувани след като е получил образователната и научната степен „доктор по история”.

Най-важна за оценката на подготовеността на Александър Сивилов да заеме академичната длъжност „доцент” е книгата му „Прегръдката на мечока (СССР и Латинска Америка)” (УИ „Св. Климент Охридски”, 2016). Тя се ражда от много успешния и популярен сред студентите курс лекции, които в продължение на няколко години чете гл. ас. д-р Александър Сивилов. В лекционния курс и съответно в книгата Сивилов представя създаването и развитието на контактите и сложните политически отношения между Съветския съюз и Латинска Америка в периода от създаването на СССР до неговото саморазпускане. В книгата Сивилов отлично съчетава двете изследователски и преподавателски посоки, през които е преминала научната му подготовка: историята на Латинска Америка и на Съветския съюз. Книгата напълно отговаря на поставената цел и най-вече тя не само може да послужи, а вече служи за запознаване на българските студенти и научната общност със сложната история и политическата предопределеност на връзките между държавата-континент Съветския съюз и далечния континент Латинска Америка, изглеждащ изцяло зависим от големия си северен съсед Съединените щати.

Другите 14 публикации, представени за участие в конкурса за „доцент”, потвърждават основните посоки на научните интереси на гл. ас. д-р Александър Сивилов. Мога да ги систематизирам така: първо, кризисното развитие на Чили по време на управлението на Блока на народното единство и последвалата го след кървав преврат диктатура на Аугусто Пиночет – „Гражданските права в Чили по време на управлението на военната хунта”, „Ролята на САЩ и ЦРУ за преврата в Чили от 11 септември 1973 г.”, „Добрият и Лошият в един южноамерикански уестърн: Салвадор Алиенде и Аугусто Пиночет”, „Аугусто Пиночет – личността разделила Чили” (те изглеждат като част от дисертацията му, но всъщност разширяват обхвата на проблематиката); второ, публикации, посветени на връзките на Латинска Америка със страните от Източна Европа – „The forbidden tango USSR and Argentina”, „Възродителният процес в Латиноамериканските и Иберийските медии”, „Етнически модели в Европа и Латинска Америка в началото на XXI век”, „Михаил Горбачов и Фидел Кастро – край на едно добро приятелство”; трето, историята на Съветския съюз главно, но не само през призмата на конфликтите – „Голямата война и болшевиките”, „Цветът на войната”, „Противоречива репетиция – конфликтите между СССР и Япония 1938–1939 г.”, „Ideological basis of the Soviet diplomacy”, „Модели на промяна на властта в СССР и Русия”, „Изборът на малките през Студената война”.

Оценката ми за хабилитационния труд и другите публикации на гл. ас. д-р Сивилов е, че те внасят нови теми в съвременната българска историография, някои от тях въвеждат в обръщение нов документален материал и предлагат нови гледни точки по някои от известните и широко обсъждани в историческата литература по света конфликти.

Значимост на приносите за науката и практиката:

Публикациите на гл. ас. д-р Александър Сивилов внасят нова проблематика в българската историография – изследване на взаимоотношенията между Съветския съюз и Латинска Америка. Към историята на Латинска Америка преди няколко десетилетия имаше видим интерес, но след промените тя беше изоставена за дълъг период от време. Затова е добре, че днес интересът към нея в лицето на Александър Сивилов се възстановява. Особено важна е възможността за разширяване на географските хоризонти за исторически изследвания, което стимулира студентите като бъдещи историци да погледнат по-широко и всеобхватно на световната история. Така че съм убедена, че приносите от публикациите на Сивилов са важни както за науката, така и за образователната практика.

Заключение:

Накрая искам да заявя, че публикациите на гл. ас д-р Александър Сивилов като количество и качество, както и неговата преподавателска дейност ми дават основание убедено да препоръчам да му бъде присъдена академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2. 2. История и археология, научна област „Съвременна история“ (История на Русия).

14 април 2017 г.

проф. д-р И. Баева